

STANDARDNI INFORMACIONI LIST

Investicioni kredit za stanovništvo (u primjeni od 29.05.2023.. god.)

- MF banka a.d. Banja Luka, Aleja Svetog Save 61, Banja Luka;**
- Korisnici:** Fizička lica, osnivači/(su)vlasnici poslovnih subjekata, poljoprivredni proizvođači koji imaju registrovano poljoprivredno gazdinstvo i druga fizička lica sa stalnim primanjima koja obezbjeđuju urednu otplatu kredita ili lica kod kojih efekti investicije omogućavaju urednu otplatu kredita;
- Iznos kredita:** 5.000 KM – 1.000.000 KM (uz valutnu klauzulu EUR po srednjem kursu Centralne banke BiH za rokove preko 36 mjeseci); Valutna klauzula podrazumjeva da se novčana obaveza Korisnika prilikom potpisivanja Ugovora o kreditu preračunava u EUR po važećem srednjem kursu Centralne banke Bosne i Hercegovine i radi očuvanja realne vrijednosti čitavo vrijeme trajanja kredita veže za EUR. Banka je ovlaštena da ukoliko tokom trajanja ugovora dođe do promjene kursa KM u odnosu na EUR, izvrši konverziju preostalih obaveza Korisnika kredita u EUR valutu, u skladu sa službeno utvrđenim srednjim kursom Centralne banke BiH na dan dospeljeća ili ispunjenja obaveza. Banka će o sprovedenoj konverziji i datumu konverzije obavijestiti Klijenta bez odlaganja i dostaviti mu novi anuitetni plan u EUR valuti.
- Rok otplate:** do 120 mjeseca;
- Namjena kredita:**
 - kupovina i adaptacija poslovnog prostora, nekretnine ili zemljišta u poslovne svrhe,
 - osnovna sredstva u poljoprivredi, podržano od strane GGF¹,
 - kupovina mašina, opreme, vozila i ostalih osnovnih/ obrtnih sredstava nepходnih za obavljanje djelatnosti (npr. kupovina osnovnog stada, sve nabavke za tov stoke, proizvodnju itd) ,
 - investiranje u stanogradnju i pribavljanje potrebnih dozvola,
 - refinansiranje kreditnih obaveza korištenih u poslove svrhe.

Napomena 1: moguće je refinansiranje prethodnih dokumentovanih ulaganja u osnovna sredstva i investicije koja su realizovana u periodu max 12 mjeseci prije datuma podnošenja zahtjeva.
- Način isplate:** U jednoj ili više tranši na transakcioni račun klijenta u jednoj ili više tranši uz definisan period korištenja i/ili u skladu sa potrebama kontrole namjene plasmana (dobavljačima, izvođačima radova drugim fin. organizacijama i sl.).
- Način otplate:** U jednakim mjesečnim anuitetima, sa ili bez grejs perioda ili u nejednakim anuitetima u skladu sa otplatnim planom koji je usklađen sa sezonalnošću klijentovih priliva (mogućnost iregularnog plana otplate samo za iznose preko 50.000 KM), sa ili bez grace perioda;
- Grejs period:** do 6 mjeseci - za kredite sa periodom otplate 36 mjeseci za sve; do 9 mjeseci (za kredite sa periodom otplate 36 mjeseci) za investicije u poljoprivredi; do 12 mjeseci za kredite sa periodom otplate dužim od 36 mjeseci; do 24 mj za projektно finansiranje.
- Nominalna kamatna stopa** zavisi od roka otplate i iznosa:

IZNOS (KM)	ROK OTPLATE	KAMATNA STOPA	
		Do 36 mj. (fiksna)	Preko 36 mj. (varijabilna)
5.000 – 30.000	do 72 mjeseca	10,90%	10,90 + 6mj. EURIBOR
30.001 – 100.000	do 120 mjeseci	10,40%	10,40% + 6mj. EURIBOR
100.001 – 1.000.000	do 120 mjeseci	9,90%	9,90% + 6mj. EURIBOR

- Nižu kamatnu stopu mogu imati korisnici sa urednom kreditnom istorijom, korisnici koji koriste više od jednog proizvoda Banke (min. 1 osim transakcionog računa), zatim korisnici koji pod određenim uslovima ponude hipoteku, odnosno kvalitetan ili prvoklasan kolateral čija raspoloživa ponderisana vrijednost pokriva 100% iznosa kredita, kao i korisnici kredita za koje je namjena kupovina nekretnina i pokretnosti izuzetih od strane Banke u izvršnom postupku,
 - Ukupno umanjenje kamatne stope po svim osnovama ne može biti veće od 3,00%.
 - **Interkalarna kamata:** Od dana plasmana kredita do prenosa kredita u otplatu korisnik kredita plaća interklaranu kamatu. Klijent može uticati na visinu interkalarne kamatne stope birajući datum dospeljeća anuiteta kredita. Što je izabrani datum bliži datumu plasmana kredita, iznos interkalarne kamata je manji i obrnuto - iznos interkalarne kamate je veći ukoliko protekne više vremena od datuma plasmana do prenosa kredita u otplatu.
- Vrsta kamatne stope:** Nominalna kamatna stopa može biti fiksna i promjenjiva.
 - **Promjenljiva nominalna kamatna stopa** je tržišno indeksirana kamata koja se sastoji od referentne kamatne stope i to 6-mjesečnog EURIBOR- a zaokruženog na sljedeću veću desetinu (promjenjivi element) i kamatne marže (fiksni element). EURIBOR (Euro interbank offered rate) je referentna kamatna stopa po kojoj prvorazredne banke u euro zoni nude međusobno oročene depozite na određene vremenske periode. Formira se i objavljuje svakog radnog dana u 11:00 prema srednje evropskom vremenu sa datumom valute (datum važenja) za dva radna dana odnosno T+2. EURIBOR se određuje fiksno 2 (dva) puta godišnje i to 31.12. i 30.06., s time što se na sve postojeće kao i nove plasmane, koji imaju ugovorenu varijabilnu kamatnu

¹ Za nabavku novih mašina i opreme u poljoprivredi, čime se obezbjeđuje ušteda energije i/ili smanjenje emisije CO₂, od najmanje 15% za iznose do 900.000 KM, a za veće iznose 20%. Maksimalno 25% iznosa kredita može biti vezano za troškove koji su povezani sa realizacijom investicije. Ovu opciju namjene nije moguće kombinovati sa ostalim opcijama namjena.

stopu vezanu za 6MJ EURIBOR, u prvom polugodištu primjenjuje EURIBOR određen na dan 31.12. a u drugom polugodištu određen na dan 30.06., zaokružen na sljedeću veću 1/10.

- **Fiksna nominalna kamatna stopa** je nepromjenjiva za čitav period trajanja ugovora o kreditu.
- **Banka vrši obračun kamate** proporcionalnim metodom i primjenjuje dekurzivan način obračuna.

11. Provizija za obradu zahtjeva:

IZNOS (KM)	ROK OTPLATE	PROVIZIJA ZA OBRADU
5.000 – 30.000	do 72 mjeseca	1,30%
30.001 – 100.000	do 120 mjeseci	1,20%
100.001 – 1.000.000	do 120 mjeseci	1,00%

12. Naknada za vođenje kreditne partije obračunava se i naplaćuje u iznosu 1,00 KM mjesečno fiksno za cijeli period trajanja kredita;

13. Efektivna kamatna stopa (EKS): od 10.16 % na godišnjem nivou.

14. Iznos, broj rata i period dospijeca², ostali troškovi koji ulaze u obračun EKS³

PERIOD OTPLATE IZNOS KREDITA (KM)	36 mjeseci					60 mjeseci				
	ANUITET KM	Iznos naknade KM	Ostali troškovi KM	Ukupan iznos koji klijent treba da plati KM	EKS %	ANUITE T KM	Iznos naknade KM	Ostali troškovi KM	Ukupan iznos koji klijent treba da plati KM	EKS %
5,000	163.51	65.00	191.00	6,141.48	15.44	107.26	65.00	215.00	6,714.23	13.54
40,000	1298.63	480.00	191.00	47,420.77	12.18	848.17	480.00	215.00	51,583.99	11.17
150,000	4,834.53	1,500.00	191.00	176,033.07	11.36	3,143.84	1,500.00	215.00	190,644.60	10.44
NKS od: 10.90 % fiksna, na godišnjem nivou					NKS: od 10.90 %, varijabilna, na godišnjem nivou					
EKS: od 11.36%					EKS: od 10.44 %					

PERIOD OTPLATE IZNOS KREDITA (KM)	84 mjeseca					120 mjeseci				
	ANUITET KM	Iznos naknade KM	Ostali troškovi KM	Ukupan iznos koji klijent treba da plati (KM)	EKS %	ANUITET KM	Iznos naknade KM	Ostali troškovi KM	Ukupan iznos koji klijent treba da plati (KM)	EKS %
150.000	2,444.63	1,500.00	239.00	207,386.67	10.28	1,933.31	1,500.00	239.00	234,071.04	10.16
NKS: od 9.90 % varijabilna, na godišnjem nivou					NKS: od 9.90 % varijabilna, na godišnjem nivou					
EKS: od 10.28 %					EKS: od 10.16 %					

Reprezentativni primjer:

Banka je korisniku kredita odobrila Investicioni namjenski kredit za stanovništvo u iznosu od 200.000 KM sa rokom otplate 120 mjeseci, po nominalnoj kamatnoj stopi 9,90%, varijabilna na godišnjem nivou, uz proviziju za obradu zahtjeva 1,00% i način otplate u jednakim mjesečnim anuitetima. Obezbjedenje kredita su 3 mjenice potpisane od strane svih učesnika u kreditu (Dužnika/Sudužnika/Solidarnog jemca), hipoteka na nepokretnostima, založno pravo na pokretnoj imovini. Klijent je otvorio transakcioni račun u banci 3 mjeseca prije podnošenja zahtjeva za kredit.

Vrsta obaveze koja se plaća	Iznos u KM
Glavnica kredita	200,000.00
Obračunata kamata	115.788,66
Naknada za obradu kreditnog zahtjeva, fiksno 1,00%	2.000,00
Naknada za vođenje kreditne partije (računa), fiksno	120 KM (1 KM mjesečno)
Troškovi mjenica (5,00 KM po jednoj mjenici), fiksno	15.00
Pretpostavljeni troškovi pribavljanja, ovjere dokumentacije fiksno	50.00
Pretpostavljeni troškovi procjene (pokretnina i nekretnina) , fiksno	150.00
Pretpostavljeni troškovi notarske obrade, fiksno	300.00
Pretpostavljeni troškovi premije osiguranja, fiksno	100.00
Pretpostavljeni troškovi uspostave založnog prava na nekretninama, fiksno	250.00

² Kod utvrđivanja nominalne kamatne stope koja se sastoji od 6mj Euribora i marže, primjenjena je vrijednost 6mj Euribora od 0,00% .

³ U obračun EKS-a uključena je nominalna kamatna stopa, naknada za obradu zahtjeva i ostali troškovi. U ostale troškove uključeno je:

- trošak jedne mjenice fiksno - 5,00 KM
- trošak procjene, fiksno - 150,00 KM
- trošak naknade za vođenje kreditne partije, fiksno – 1 KM mjesečno

Pretpostavljeni troškovi provjere i zalaganja (pokretnine, depozit), fiksno	60.00
Ukupan iznos koji klijent treba da plati	318.833,09
EKS	10.77 %

15. **Prijevremena otplata:** Korisnik ima pravo na prijevremenu otplatu kredita, pri čemu proviziju za prijevremenu otplatu ne obračunava i ne naplaćuje ukoliko je ugovorena varijabilna kamatna stopa za iznose do 150.000,00 KM. Provizija za prijevremenu otplatu se obračunava i naplaćuje za kredite sa ugovorenim iznosom do 150.000,00 KM i ugovorenom fiksnom kamatnom stopom ako je iznos prijevremene otplate u periodu od godinu dana > 10.000,00 KM i to:

- 1% ako je period između prijevremene otplate i roka dospijeća iz ugovora o kreditu ≥ 1 godina
- 0,5% ako je period između prijevremene otplate i roka dospijeća iz ugovora o kreditu < 1 godina.

Za kredite sa ugovorenim iznosom većim od 150.000,00 KM, bez obzira na vrstu ugovorene kamatne stope, primjenjuje se provizija 2.5% za sve prijevremene otplate, osim u slučajevima prijevremene otplate izvršene od strane MF banke kada iznosi 0%.

Naknada za prijevremenu otplatu kredita ni u jednom slučaju ne može biti veća od iznosa kamate koju bi korisnik platio za vrijeme od dana vraćanja kredita do dana kada je kredit po ugovoru trebalo da bude vraćen.

Napomena za Klijente poslovnica u Federaciji BiH⁴: provizija za prijevremenu otplatu ne može biti veća od provizije za obradu kredita.

U slučaju prijevremene otplate kredita banka ima pravo na objektivno opravdanu i ugovorenu naknadu troškova koji su direktno u vezi s prijevremenom otplatom kredita, pod uslovom da je prijevremena otplata izvršena u periodu tokom kojeg se primjenjivala fiksna nominalna kamatna stopa, a kod ugovora o kreditu čiji je predmet kupovina nepokretnosti ako je ugovorena fiksna ili promjenljiva nominalna kamatna stopa i ako je iznos prijevremene otplate kredita u periodu od godine dana veći od 20.000,00 KM. Naknada za prijevremenu otplatu kredita ni u jednom slučaju ne može biti veća od iznosa kamate koju bi korisnik platio za vrijeme od dana vraćanja kredita do dana kada je kredit po ugovoru trebao biti vraćen."

Dodatna napomena za tržište FBiH i RS: Banka ne može zahtijevati naknadu za prijevremenu otplatu:

- ako je otplata bila izvršena na osnovu zaključenog ugovora o osiguranju čija je namjena osiguranje otplate kredita,
- u slučaju dozvoljenog prekoračenja računa.

Informacija o obavezama zaključenja ugovora o sporednim uslugama: Uslov za korištenje kredita je da Korisnik otvori tekući / transakcioni račun u Banci, osim ako već ima otvoren tj. zaključen ugovor o tekućem računu. Ukoliko je podnosilac zahtjeva imao otvoren transakcioni račun u banci u vremenskom periodu dužem od 30 dana prije datuma podnošenja zahtjeva za kredit, trošak vođenja transakcionog računa neće ulaziti u obračun EKS-a, a u suprotnom hoće i obračunati se za svaki mjesec 2,00 KM (trenutno važeći iznos naknade), i prikazati zbirno za cijeli period trajanja kredita. Naknada za vođenje transakcionog računa je promjenljiva, što znači da u toku trajanja kredita može doći do promjene naknade od strane banke. Obavještenje o promjeni varijabilne naknade za vođenje transakcionog računa, ukoliko ista predstavlja trošak sporedne usluge, klijentu se dostavlja u skladu sa ugovorom o otvaranju i vođenju transakcionog računa. **Važeće odredbe za tržište Republike Srpske.** Ukoliko Banka predlaže izmjene i dopune odredaba u vezi Ugovora o otvaranju i vođenju transakcionog računa, obavezna je da Klijentu dostavi u pisanoj formi prijedlog tih izmjena i dopuna, najkasnije dva mjeseca prije predloženog dana početka njihove primjene, u kom roku se Klijent može saglasiti sa predloženim izmjenama i dopunama. Ako u prethodno pomenutom roku, Klijent ne obavijesti Banku da nije saglasan sa prijedlogom izmjena i dopuna Ugovora o otvaranju i vođenju računa, smatra se da se Klijent saglasio sa prijedlogom Banke. Klijent ima pravo da ako se ne saglasi sa prijedlogom izmjena i dopuna odredaba Ugovora o otvaranju i vođenju računa, i raskine ugovor o transakcionom računu u roku koji je prethodno naveden. **Važeće odredbe za tržište Federacije BiH.** Ukoliko Banka naknade i druge troškove u vezi Ugovora o otvaranju i vođenju transakcionog računa, uveća iznad ugovorenog iznosa, dužna je o tome obavijestiti Klijenta najkasnije 15 dana prije početka primjene izmijenjenih naknada, odnosno drugih troškova.

Uslov za korištenje kredita može biti pribavljanje polise osiguranja za nepokretnost/pokretne stvari ako su instrument obezbjeđenje kredita.

16. **U slučaju korisnikovog kašnjenja u izmirenju ugovorenih obaveza,** Banka ima pravo da na sve dospjele a neizmirene obaveze prema Banci, obračunati i naplatiti zateznu kamatu u skladu sa zakonskom regulativom RS / FBiH/ BD⁵ u vezi obračuna zakonske zatezne kamate. Trenutno se u RS primjenjuje kamatna stopa od 0,03% dnevno, odnosno 10% godišnje u Federaciji BiH, kalendarski broj dana 365/366⁶. U slučaju korisnikovog kašnjenja u izmirenju ugovorenih obaveza i slanja opomena za neizmirena dugovanja, Banka će korisnika teretiti za troškove slanja svih opomena. Trenutno, naknada za slanje pismenih opomena putem pošte iznosi 4,00 KM, dok se naknada za opomene koje se šalju putem SMS poruke ili elektronskim putem ne naplaćuju. Osim naprijed navedenog, banka

⁴ Ukoliko je namjena kredita bila kupovina nepokretnosti, Banka može da naplati Klijentu naknadu za prijevremenu otplatu i u slučaju ugovorene varijabilne kamatne stope, ali pod uslovom da je iznos prijevremene otplate kredita u period od godinu dana

⁵ Za Brčko distrikt BiH vrijedi zatezna kamata prema posebnom Zakonu o visini stope zatezne kamate.

⁶ Za FBiH kod obračuna zakonske zatezne kamate za period kraći od godinu dana primjenjuje se konformni način obračuna zatezne kamate, a nakon tog perioda primjenjuje se proporcionalni metod obračuna.

će klijenta teretiti i za sve druge troškove koji su prouzrokovani neurednom otplatom kredita (troškovi nastali zbog prinudne, sudske naplate potraživanja, troškovi advokata).

Napomena: Klijentima, korisnicima finansijskih usluga u smislu Zakona o zaštiti korisnika finansijskih usluga Federacije BiH, odnosno fizičkim licima, Banka ne naplaćuje naknadu za slanje opomena.

17. Banka ima pravo da temeljem dostavljenih instrumenata naplati svoja dospjela potraživanja. Banka Korisniku dostavlja upozorenje o neizmirenju obaveza putem usmene opomene, telefonskog poziva, SMS poruke, pismene opomene, pozive na sastanke, posjete. Ukoliko Korisnik ne ispunji svoje ugovorne obaveze u roku od 7 dana od datuma dostavljanja upozorenja o propuštanju (bilo da je usmeno opomenut, putem telefonskog poziva, SMS poruke ili pismeno putem pošte), Banka ima pravo da pristupi aktiviranju instrumenata obezbjeđenja, prema dalje ugovorenom redosljedu.
18. **Obezbjeđenje kredita** mora biti adekvatan kolateral datom kreditu i zavisi od iznosa kredita, kreditne sposobnosti klijenta, kreditne sposobnosti jemca, vrijednosti pokretne ili nepokretne imovine. Dozvoljeno je i kombinovanje različitih vrsta obezbjeđenja, kao i ugovaranje drugih vrsta obezbjeđenja kao što su zalaganje hartija od vrijednosti, garancije i sl. Kao instrumenti obezbjeđenja, koriste se:
 - I. **Hipoteka** I ili višeg reda, pravno provodiva i utrživa, obavezna za rok >60 mj. ,
 - II. **Zalog na pokretnu imovinu** zalog mora biti utrživ i provodiv. prihvata se kao samostalno obezbjeđenje za iznose kredita ≤200.000 KM.
 - III. **Solidarno jemstvo/ Solidarno dužništvo bonitetnog fizičkog lica** prihvata kao samostalno obezbjeđenje kod malih izloženosti (max. 50.000 KM i max rok 36 mj.), ili kao dopuna nedostatnoj kreditnoj sposobnosti glavnog dužnika.
 - IV. **Solidarno jemstvo/Solidarno dužništvo bonitetnog pravnog lica/preduzetnika**, prihvata se kao samostalno obezbjeđenje za iznose do 100.000 KM i rokove otplate do 60 mjeseci. Može se prihvatiti kao dodatno obezbjeđenje kao dopuna nedostatnoj kreditnoj sposobnosti ili nedovoljnoj kolateralnoj pokrienosti.
- V. **Novčani depozit:**
 - Ukoliko je ponuđeno obezbjeđenje 100% novčani depozit deponovan kod MF banke, pored mjenica klijenta, nije potrebno uzimati druga obezbjeđenja, a rok otplate može biti i duži od max definisanog, u skladu sa zahtjevom klijenta. Period oročenja mora biti min. 30 dana duži od roka važenja kredita.
 - U ovom slučaju Banka će odobriti **fiksnu kamatnu stopu na kredit (aktivna KS) za 2,5% veću od kamatne stope na depozit (pasivna KS)**, a naknada za obradu u ovakvim slučajevima iznosi 50% od redovne naknade. Postoji mogućnost umanjenja kamatne stope od strane nadležnog kreditnog odbora za max. 1%.
 - Uslovi prebijanja: Ukoliko Korisnik kredita uredno izvršava svoje obaveze prema Banci, Banka može da dozvoli prebijanje depozita i kredita na pismeni zahtjev Deponenta ali pod uslovom da se vrši otplata kredita u cjelosti. U tom slučaju depozit će se razročiti, a iznos depozita će se upotrijebiti za potpunu otplatu obaveza po osnovu Ugovora o kreditu. Prilikom (prijevremene) otplate kredita u cjelosti sve dospjele obaveze po kreditu na određeni dan će se prebiti sa iznosom depozita i obračunatim pripadajućim kamatama na depozit. Kamata će se obračunavati u skladu sa Ugovorom. U slučaju da ukupan iznos duga po kreditu na dan otplate kredita bude veći od ukupnog iznosa depozita i iznosa obračunate pripadajuće kamate, prebijanje će se izvršiti pod uslovom i tek nakon što Korisnik kredita unaprijed uplati razliku duga. U slučaju da ukupan iznos duga po kreditu na dan otplate kredita bude manji od ukupnog iznosa depozita i kamata, Banka će, nakon zatvaranja duga po kreditu iz depozita, višak sredstava isplatiti Deponentu u korist računa Deponenta i u skladu sa njegovim instrukcijama.
 - Bez jemaca za iznose do 30.000 KM, za rokove do 36 mjeseci, ukoliko klijent ima formalnu kreditnu sposobnost u momentu odobravanja, a projekcija novčanih tokova iz investicije pokriva otplatu kredita.
 - Moguće su kombinacije gore navedenih i ostalih vidova obezbjeđenja, a konačnu odluku donosi nadležni KO
 - Ukoliko je rok otplate >60 mj. neophodno je da zbirna ponderisana vrijednost (raspoloživa za alokaciju tj. Kolateralno pokriva partije) svih kombinovanih instrumenata obezbjeđenja pokriva >90% iznosa kredita.

Napomene u vezi obezbjeđenja kredita:

- a. Vinkulacija polise osiguranja je obavezna za sve vrijeme trajanja kredita za založene nepokretnosti.
- b. Ukoliko se kao instrument obezbjeđenja pojavljuje hipoteka,
 - neophodan je notarski obrađen Ugovor o zasnivanju hipoteke, a troškove obrade snosi korisnik kredita,
 - Banka ima pravo zahtijevati procjenu vrijednosti nekretnine od strane ovlaštenog sudskog vještaka građevinske struke a troškove procjene i revizije procjene snosi korisnik kredita,

U slučaju kašnjenja sa otplatom kredita, Banka ima pravo da istovremeno aktivira sve dostavljene instrumente obezbjeđenja bilo da su dostavljeni od strane Korisnika ili Solidarnog jemca jer prema pozitivnim zakonskim propisima, svaki Solidarni jemac, odgovara Banci kao Korisnik za cijelu ugovorenu obavezu.

U slučaju neizmirenja obaveza Banka će upotrijebiti instrumente obezbjeđenja po sljedećem redosljedu:

- Bjanko nalozi za prenos novčanih sredstava dužnika, sudužnika ili jemca (ukoliko postoje);
- Isprava za zapljenu plate dužnika, sudužnika i jemca;
- Vlastite mjenice korisnika kredita, sudužnika i jemaca;
- hipoteka na nepokretnoj imovini

Banka može istovremeno pokrenuti postupke prinudne naplate po osnovu svih prednje navedenih

instrumenata obezbjeđenja te može upotrijebiti naredni po redosljedu instrument obezbjeđenja i prije okončanja postupka po predhodno upotrebljenim instrumentima obezbjeđenja.⁷

19. **Pravo na dobijanje podataka:** Korisnik ima pravo da u toku procjene njegove kreditne sposobnosti besplatno dobije obavještenje o rezultatima uvida u baze podataka. Korisnik ima pravo da na zahtjev besplatno dobije kopiju nacrtu ugovora o kreditu izuzev u situaciji kada MF banka odluči da neće zasnovati ugovorni odnos sa Korisnikom. Kopija nacrtu ugovora predaje se Korisniku, na njegov zahtjev, radi razmatranja izvan prostorija Banke i važi 5 dana od dana predaje Korisniku.

20. **Pravo na odustajanje Korisnika kredita od kredita**

- **Formulacija u skladu sa regulativom za FBiH:**

Banka ne može korisniku staviti na raspolaganje kreditna sredstva prije isteka roka 14 dana od dana zaključenja ugovora, izuzev na izričit zahtjev korisnika. Zahtjev nije moguće podnijeti ukoliko se instrumenti obezbjeđenja kredita i drugi uslovi regulisani ugovorom, trebaju obezbijediti Banci prije plasmana kredita.

Korisnik kredita ima pravo da odustane od zaključenog ugovora o kreditu bez navođenja razloga za odustanak u roku od 14 dana od dana zaključenja ugovora.

Obavještenje o odustanku Korisnik kredit dostavlja Banci u pismenom obliku pri čemu se datum prijema tog obavještenja smatra datumom odustanka od Ugovora.

Kod Ugovora koji je osiguran hipotekom i kod ugovora čiji je predmet kupovina, odnosno finansiranje kupovine nepokretnosti korisnik može odustati od ugovora pod uslovom da nije počeo koristiti sredstva odobrena ovim ugovorom. Kod ovog načina odustanka Banka ima pravo na naknadu stvarnih troškova koje je imala povodom zaključenja ugovora o kreditu.

Korisnik koji odustane od Ugovora dužan je odmah a najkasnije u roku od 30 dana od dana slanja obavještenja o raskidu ugovora vratiti Banci glavnici i kamatu za vrijeme korištenja kredita.

U slučaju odustanka Korisnika kredita, Banka ima pravo naknaditi od Korisnika i troškove nastale kod nadležnih organa.

- **Formulacija u skladu sa regulativom za RS:**

Korisnik kredita ima pravo da odustane od zaključenog Ugovora, bez navođenja razloga za odustanak, u roku od 14 dana od dana zaključenja ovog Ugovora. Korisnik kredita je dužan da o svojoj namjeri odustanka od Ugovora obavjesti Banku u pisanoj formi, pri čemu se datum prijema tog obavještenja smatra datumom odustanka od Ugovora.

U slučaju odustanka Korisnika kredita od zaključenog Ugovora o kreditu, Banka ima pravo na naplatu obračunate naknade za obradu kreditnog zahtjeva koja ne može biti veća od naknade u slučaju kada Korisnik ne odustane od kredita.

Prilikom odustajanja korisnika od ugovora o kreditu koji je obezbijeđen hipotekom, kao i ugovora čiji je predmet kupovina, odnosno finansiranje kupovine nepokretnosti, banka ima pravo na naknadu isključivo stvarnih troškova nastalih zaključenjem ugovora, sa čim je dužna da upozna korisnika prije zaključenja ugovora.

Ako banka ili treća strana na osnovu ugovora o kreditu pruža i sporedne usluge koje su u vezi sa tim ugovorom, korisnika više ne obavezuje ugovor o sporednim uslugama ako koristi svoje pravo na odustajanje od ugovora, s tim da ako je Korisnik kredita počeo koristiti predmetnu sporednu uslugu u skladu sa drugim ugovorom, Korisnik mora u pisanom odustanku od ugovora o kreditu izričito da navede da odustaje i od sporedne usluge.

21. **Pravo prigovora klijenta:**

Važeća odredba za klijente sa područja Republike Srpske: Klijent ima pravo prigovora ako smatra da se Banka ne pridržava odredaba zakona, opštih uslova poslovanja, dobre poslovne prakse i obaveza iz zaključenog ugovora. Banka je dužna dostaviti odgovor podnosiocu prigovora najkasnije u roku 15 dana od dana podnošenja prigovora.

Važeća odredba za klijente sa područja Federacije Bosne i Hercegovine: Klijent ima pravo prigovora ako smatra da se Banka ne pridržava odredaba zakona, opštih uslova poslovanja, dobre poslovne prakse i obaveza iz zaključenog ugovora. Banka je dužna dostaviti odgovor podnosiocu prigovora najkasnije u roku 30 dana od dana podnošenja prigovora.

Dodatne odredbe važeće za tržište Republike Srpske:

Ako Banka u pomenutom roku ne dostavi odgovor podnosiocu prigovora ili podnosilac prigovora nije zadovoljan odgovorom, podnosilac prigovora ima pravo da o tome pisano obavijesti i uloži prigovor Ombudsmanu za bankarski sistem, koji je uspostavljen u okviru Agencije za bankarstvo Republike Srpske, sa sjedištem u Banjoj Luci, ulica Vladike Platona broj 1/A.

Dodatne odredbe važeće za tržište Federacije BiH:

Ako Banka ne dostavi odgovor u roku iz prethodnog stava ovog člana ili podnosilac prigovora nije zadovoljan odgovorom, podnosilac prigovora ima pravo o tome pisano obavijestiti Ombudsmena i uložiti prigovor.

Ombudsmen za bankarski sistem (u daljnjem tekstu: Ombudsmen) je u sastavu Agencije za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine kao jedan od nosilaca zaštite prava korisnika u Federaciji Bosne i Hercegovine i omogućava da se nastale nesuglasice i sporovi između davaoca finansijskih usluga i korisnika mogu pravično i brzo riješiti od nezavisnih lica s minimumom formalnosti putem usaglašavanja, posredovanja ili na drugi miran način.

Nakon dobivanja pisanog obavještenja ili prigovora korisnika, Ombudsmen će zatražiti od Banke da se u roku od osam dana izjasni o navodima iz obavještenja, odnosno prigovora. Ako Banka u ostavljenom roku propusti da se izjasni ili se izjasni, a Ombudsmen ocijeni da nisu u pitanju povrede odredaba Zakona o zaštiti korisnika finansijskih usluga kojima se uređuje zaštita korisnika, za koje su određene prekršajne kazne, Ombudsmen, korisnik ili Banka mogu dati prijedlog za pokretanje postupka posredovanja u spornom odnosu. Ako Ombudsmen na osnovu činjenica iz pisanog obavještenja, odnosno prigovora korisnika, a nakon izjašnjenja Banke o tim činjenicama ocijeni da su u pitanju povrede odredaba ovog zakona kojima se uređuje zaštita korisnika, za koje su određene prekršajne kazne, uputit će predmet nadležnom organizacionom dijelu Agencije na daljnje postupanje.

⁷ Odnosi se samo na klijente sa područja Republike Srpske. Aktiviranje instrumenata obezbjeđenja za klijente sa područja Federacije BiH vršiće se po redosljedu koji je u skladu sa Zakonom o zaštiti žirantata Federacije BiH i ostalih relevantnih zakonskih propisa koji važe na području Federacije BiH.

Banka je dužna sarađivati sa Ombudsmenom radi pravičnog i brzog rješavanja i prevladavanja nesuglasica i sporova po prigovorima. Mogućnost vansudskog rješavanja spornog odnosa će Banka da razmotri ako Korisnik dostavi prijedlog za isto. Adresa Ombudsmana pri Agenciji za bankarstvo FBiH je Zmaja od Bosne 47b, 71 000, Sarajevo, BiH, telefon broj 00387 33 72 14 00.

22. Sve navedene informacije su obavezujuće za primjenu od strane Banke prema korisnicima, 15 dana od dana podnošenja zahtjeva za kredit⁸.

⁸ Uslovi Informacionog lista od tačke 1-9. i tačke 11.i 12. važi za sve Klijente, a ostali uslovi vrijede samo za Korisnike finansijskih usluga u smislu Zakona o bankama RS (ZOB) i Zakona o zaštiti korisnika finansijskih usluga FBiH (ZZKFU). U smislu ovih zakona, Korisnik je fizičko lice koje stupa u odnos sa bankom radi korišćenja usluga u svrhe koje nisu namijenjene njegovoj poslovnoj ili drugoj komercijalnoj djelatnosti).

Odredbe ZOB RS, koje se odnose na zaštitu Korisnika, se ne primjenjuju na:

- 1) ugovore o kreditu u iznosu manjem od 400 KM i većem od 150.000 KM,
- 2) ugovore o kreditu zaključene u postupku poravnjenja pred sudom ili pred nekim drugim organom određenim zakonom,
- 3) ugovore o odgodi plaćanja postojećeg duga po kreditu, bez plaćanja naknade,
- 4) ugovore o kreditu kod kojih ne postoji obaveza plaćanja bilo kakvih troškova i ugovore kod kojih se kredit obavezno otplaćuje u roku od tri mjeseca, uz plaćanje samo zanemarljivih ukupnih troškova kredita i
- 5) ugovore o kreditu koji su obezbijeđeni založnim pravom na pokretnim stvarima, ako je odgovornost korisnika strogo ograničena na vrijednost založene stvari.

Odredbe ZZKFU FBiH se ne primjenjuju na ugovore o:

- 1) kreditu u iznosu manjem od 400,00 KM i većem od 150.000,00 KM;
- 2) kreditu zaključene u postupku poravnjenja pred sudom ili pred nekim drugim organom određenim zakonom;
- 3) odgodi plaćanja postojećeg duga po kreditu bez plaćanja naknade;
- 4) kreditu kod kojih ne postoji obaveza plaćanja bilo kakvih troškova i ugovore kod kojih se kredit mora otplatiti u roku tri mjeseca;
- 5) kreditu koji su osigurani založnim pravom na pokretnosti, ako je odgovornost korisnika strogo ograničena na vrijednost založne stvari;
- 6) finansijskim pogodbama s trajnim izvršenjem kojima se trgovac obavezuje da korisniku isporučuje određenu vrstu robe, odnosno pruža određenu uslugu u dužem periodu, a korisnik se obavezuje da za to plaća cijenu u ratama za vrijeme trajanja isporuke robe, odnosno pružanja usluge;
- 7) kreditu kod kojih je potraživanje osigurano hipotekom na nekretnini ili drugim uporedivim sredstvom osiguranja na nekretnini, odnosno drugim pravom na nekretnini, osim na ugovore o kreditu čija je svrha renoviranje postojećih zgrada ili povećanje njihove vrijednosti;
- 8) kreditu kada je kredit namijenjen za sticanje ili zadržavanje prava vlasništva na postojećoj ili planiranoj nekretnini/zgradi;
- 9) kreditu koji se odnose na kredite koji se odobravaju užoj javnosti prema zakonskim odredbama radi općeg interesa i po nižim kamatnim stopama od onih koje prevladavaju na tržištu ili oslobođene plaćanja kamata ili prema nekim drugim uvjetima koji su povoljniji za korisnika od onih koji prevladavaju na tržištu, te po kamatnim stopama koje nisu više od onih koje prevladavaju na tržištu;